Tove og rollen som mor

”Det hænder også jeg tænker: Tove, du er dog en stor idiot, du er jo sat i verden for at skrive bøger, ikke forplante dig. I virkeligheden burde kvindelige forfattere jo slet ikke formere sig, med mindre de var gift med millionærer.”

(uddrag af brev til Ester Nagel, fra *Husmor og skribøse, En brevveksling med Tove Ditlevsen*, 1966)

Det var ikke let for Tove Ditlevsen at få rollen som hustru og mor, og de forpligtelser der følger med, til at gå op med livet som forfatter.

Hun var en utraditionel og til tider fraværende mor, som egentlig befandt sig bedst ved skrivemaskinen. Samtidig var hendes sensibilitet overfor de indtryk, verden gav hende, også medvirkende til, at hun i perioder var indlagt på psykiatriske afdelinger. Når hun var ovenpå delte Tove Ditlevsen sin tid imellem at skrive og være mor så godt hun kunne. De savn, der kunne være, blev til dels afbødet af hushjælpen, der sørgede for, at der kom mad på bordet. Tove Ditlevsen var bevidst om sit dilemma og kaldte sig selv ’den underlige mor’:

Tekstuddrag: Tove Ditlevsens dagsbogsblade citeret i *Myte og liv* af Karen Syberg, 1998 (forkortet udgave)

Det er snart jul.

På kaminen står en rørende opstilling af nisser og små pindeslæder og røde lys på et underlag af vat, for så tænkte børnene, at det nok ville trylle det frem, de kalder julestemning.

Den mindste på to år er intenst optaget af at blande en mærkelig ret i hundens skål. Hovedindholdet er vand. Køkkengulvet er ved at rådne. Ingen tænker på at forhindre ham i det, for vi mangler et overskud lige for tiden.

Vi mangler en mor, som er varm nok, god nok, praktisk nok, ligevægtig nok, tålmodig nok. Vi mangler en, der kan tage sig af os.

Hun gør sig umage, hun ville så gerne. Den underlige mor. Men vi ved alle, at alting er sørgeligt, når hendes indre lys ikke er der, at det lys før har været væk i lang tid og så pludselig igen er blusset op, fordi den underlige mor har skrevet et digt, en novelle eller en kronik, som bevirker, at hun igen vil være god nok, kærlig nok, varm nok til os alle sammen.

Den underlige mor kan ingenting lave med sine hænder, ingen har lært hende det og hun var sådan et klodset barn, og hendes mor var dygtig og utålmodig og ville hellere gøre det hele selv.

Vi har jo glemt at købe adventskrans, mor!

Han står fortabt foran dig, der er frygt i hans øjne nu, men også kærlighed og en lidenskabelig trang til at forstå.

Så, smil til ham, tag ham ved hånden, man den underlige i jorden, se hende lige ind i ansigtet og bed hende vente til efter jul, så skal hun få lov at tage moderen i besiddelse igen og være så længe sammen med hende, hun vil.

Værsgo min dreng, stik hen og køb en rigtig stor adventskrans, når du så kommer tilbage tænder vi den lige med det samme!

Og så er julen begyndt, stemningen er der, med fred og stakket hvile.

Og nu sidder du, underlige mor, foran skrivemaskinen og har den opgave at blive glad, ikke kun at lade som om, men være det oprigtigt, for ellers bliver der ingen jul.